

Avdelning 2

Ulrika Ihrfelt, ulrika.ihrfelt@dom.se

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och
transporträtt
Ju.13@regeringskansliet.se

Remissyttrande Ju 2024/02104 Ändrade ersättningsregler för användning av musik

Patent- och marknadsöverdomstolen har granskat den remitterade promemorian utifrån de intressen som berör domstolen.

I sak kan domstolen konstatera att ett upphävande av kravet på reciprocitet är i linje med EU-domstolens tolkning av artikel 8.2 i uthyrnings- och utlåningsdirektivet. Patent- och marknadsöverdomstolen vill emellertid väcka frågan om det finns utrymme för att regleringen sker utan lagändring.

Patent- och marknadsöverdomstolen är inte helt övertygad om att delegationsbemyndigandet i 62 § upphovsrättslagen ger utrymme för att 26 § internationella upphovsrättsförordningen ska kunna gälla utan att ett krav på ömsesidighet upprätthålls.

När delegationsbemyndigandet i 62 § upphovsrättslagen utsträcktes till att omfatta fall där kravet på nationell behandling följde av internationella konventioner – utan krav på ömsesidighet – hade detta sin bakgrund i dels Sveriges anslutning till TRIPs-avtalet, dels principen om icke-diskriminering som följer av såväl EU-fördraget, då i dess lydelse enligt Maastricht-fördraget, som EES-avtalet (prop. 1994/95:151 s. 30–32).

WIPO-fördraget om framförande och fonogram (WPPT) ställer inte krav på att en ersättningsrätt av det slag som regleras i 26 § första och andra stycket internationella upphovsrättsförordningen ska tillämpas oavsett ömsesidighet. I den proposition som föregick Sveriges tillträde till konventionen uttalades att ersättningsrätten skulle tillämpas under förutsättning av reciprocitet och att detta skulle regleras i den internationella upphovsrättsförordningen (prop. 2004/05:110 s. 368). Det är EU-domstolens klagande därefter av att artikel 8.2 i uthyrnings- och utlåningsdirektivet utgör hinder mot medlemsstaters nationella krav på reciprocitet som gör det nödvändigt att nu utsträcka ersättningsrätten i förhållande till tredje land utan ett sådant krav. Förutsättningarna har alltså förändrats i förhållande till riksdagens ställningstagande till WPPT. Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen kan

det under dessa förhållanden ifrågasättas om den föreslagna ändringen i 26 § internationella upphovsrättsförordningen kan anses följa av ett sådant avtal med en främmande stat eller en mellanfolklig organisation som avses i 62 § upphovsrättslagen.

I övrigt har Patent- och marknadsöverdomstolen inga synpunkter på förslaget.

—

I handläggningen har hovrättsråden Ulrika Beergrehn och Ulrika Ihrfelt deltagit.

Ulrika Beergrehn

Ulrika Ihrfelt